

Handläggare

Jeanette Smedjer
Telefon:08-50823224

Till

Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd
2025-03-20

Verksamhetsberättelse 2024

Mälarhöjden/Västertorps förskolor

Mälarhöjden/Västertorps förskolor

Innehållsförteckning

Sammanfattande analys	3
Uppföljning av Kommunfullmäktiges inriktningsmål	5
KF:s inriktningsmål: 1. Ett Stockholm som håller samman med en stark och jämlik välfärd i hela staden	5
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.2 Alla barn ska ges likvärdig möjlighet till utveckling och lärande i förskolan och skolan	5
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.5 Alla stockholmare ska ha tillgång till ett rikt kultur-, idrotts- och föreningsliv	9
KF:s inriktningsmål: 2. Ett grönt och fossilfritt Stockholm som leder en rättvis klimatomställning	9
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.1 Stockholm ska bli klimatpositivt – genom minskade utsläpp och ökad koldioxidlagring	10
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.2 Stockholm ska vara en stad där den biologiska mångfalden ökar	11
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.4 Stockholmarens hälsa ska främjas genom ren luft, rent vatten och giftfria miljöer	12
KF:s inriktningsmål: 3. Ett Stockholm med en stabil och hållbar ekonomi med utbildning, jobb och bostäder för alla	13
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.4 Medarbetare i Stockholm ska ges goda förutsättningar att göra ett bra jobb	13
Uppföljning av ekonomi	16
Analys av resultaträkning - uppföljning av driftbudget.....	16
Investeringar	16
Medel för lokaländamål.....	16
Övrigt.....	16
Systematiskt kvalitetsarbete.....	16
Övrigt	17
Redovisning av synpunkter och klagomål	17

Sammanfattande analys

Kvalitet- och utvecklingsarbete

Enhetens fokus under året har varit språkutvecklande miljöer, tillgänglig och inkluderande förskola.

Vi har under flera år arbetat med kollegialt lärande i form av nätverk som leds och planeras av två handledare. Detta forum är vårt främsta styrmedel för utveckling i enheten. Varje kvartal följs nätverken upp och utvecklas utifrån pedagogernas delaktighet och identifierade utvecklingsområden.

Under vårterminen har alla i enheten arbetat med kompetensutveckling inom utagerande barn som en del i vårt utvecklingsområde inom specialpedagogik. I januari startade vi upp terminen med en föreläsning med workshop om utagerande barn med barnhälsoteamets psykolog, Katarina Cederin. Alla pedagoger i enheten har varit med i detta utvecklingsarbete genom nätverk. Detta kompetensutvecklingsarbete skedde via inläsning av material och kollegialt lärande-samtal i handledningsgrupper med utbildade handledare. Nätverkanter sker enhetsövergripande i med grupper med förskollärare och barnskötare separat men med samma handledare och liknande material. Vi har använt oss av två olika samtalsformer för kollegialt lärande. Genom samtal med pedagoger så vet vi att flera har ändrat sitt bemötande och förändrat sitt arbetssätt utifrån nätverken. Vi har även pedagoger som beskriver att det är lättare att prata i storgrupp och att våga dela med sig av erfarenheter.

Utifrån våra utvärderingar har pedagogerna beskrivit att nätverken och föreläsningarna har gett nya verktyg, till exempel, att kunna spegla samtal med både vårdnadshavare och barn.

Många lyfter vikten av att bli medveten om vilka krav och förväntningar vi egentligen har på barnen. Att reflektera över hur många övergångar vi har i verksamheten och minimera dessa.

Kompetensutvecklingen har gett ökad förståelse för hur barns hjärnor fungerar. Att få förklaringsmodeller kring hjärnans funktion och vad som händer i affekt eller stress. De flesta nämner att det har varit väldigt givande att få ta del av hur hjärnan fungerar under stress och att vi fått nya verktyg till att bemöta både barn och vuxna utifrån stressnivå.

En arbetsgrupp beskriver att man blivit medveten och förändrat arbetssättet och fått förståelse för hur vissa barn agerar och genom det har en beteendeförändring hos barnet skett. Medvetenheten är en nyckelfaktor.

Under höstterminen har nätverkens innehåll varit tydliggörande pedagogik som började med en föreläsning av Birgitta Fagerström som arbetar i Hägersten/Älvsjös barnhälsoteam. På höstterminens utvecklingsdag har alla avdelningar arbetat praktiskt med miljön utifrån tydliggörande pedagogik.

Att både barnskötare och förskollärare har samma eller liknande innehåll i sina nätverk är en framgångsfaktor och ger ett gemensamt språk. Nätverken har inspirerat till diskussioner på reflektionstillfällena samt fler verktyg att använda i barngruppen.

Under de pedagogiska promenaderna under mars APT hade vi frågeställningar kring bland annat högläsningssmiljöerna och hur tillgänglig lärmiljöerna är. Generellt sätt så är

medvetenheten kring miljön inomhus större än kring utomhusmiljön. Vi behöver arbeta vidare med medvetenheten kring utomhusmiljön.

Högläsningen har utvecklats mycket i enheten och alla har en planerad och strukturerad högläsning. Alla har inte inplanerade boksamtal utan det sker i många fall spontant. Tre avdelningar har planerat boksamtal en gång i veckan.

Många avdelningar arbetar med bokpåsar. Det sker på lite olika sätt, ibland skickar förskolan med en påse hem med en bok men i de flesta fall tar barnet med sig en bok hemifrån. En avdelning har bokpåsen som projekt och planerar undervisningen utifrån vilken bok barnet har med sig. De vinster pedagogerna sett med bokpåsen är att vårdnadshavarna har blivit mer delaktiga, barnen får presentera sina böcker och fler vågar tala i samlingsen.

Som stöd när arbetslagen formulerat sina undervisningsplaner har de använt sig av Ann Pihlgrens baklängesplanering och det syns i undervisningsplanerna. Planerna har blivit tydligare och används som ett arbetsverktyg. Vi tycker att pedagogerna har börjat formulera tydliga, konkreta och utvärderingsbara mål.

I årets verksamhetsplan har vi skrivit att alla arbetslag ska ha en superstruktur för verksamheten. Alla har inte en superstruktur ännu men vi arbetar på det. En anledning kan vara att med begreppet superstruktur så menar vi olika saker.

På våra köks-APT har vi under vårterminen fört diskussioner kring gemensamma traditioner och vi har enats i att köken ska vara delaktiga och bidra under traditioner som Förskolans dag, Rocka Socka, Barnkonventionens dag samt Litteraturveckan.

Vi gick även gemensamt på Stockholms stads livsmedelsmässa för inspiration. Utifrån den mässan är det flera kök som tagit in nya klimatsmarta maträtter.

Under höstterminen har vi arbetat på APT med att skriva en plan för åtgärder mot kränkande behandling för respektive förskola.

Kompetensutveckling

Flera arbetslag har fått handledning av barnhälsoteamet.

Fyra barnskötare läser på den erfarenhetsbaserade utbildningen för att bli förskollärare.

En förskollärare läser till specialpedagog.

Våra två utbildade handledare har under hösten gått utbildningen, Leda som arbetslag som alla förskollärare i Hägersten/Älvsjö ska delta i. Handledarna kommer att skapa ett underlag utifrån utbildningen som både barnskötare och förskollärare kommer att arbeta med i nätverken parallellt med att förskollärarna går utbildningen under VT25.

Medarbetarnas delaktighet

Medarbetarna har varit delaktiga genom utvärderingar och kontinuerliga uppföljningar.

Uppföljning av Kommunfullmäktiges inriktningsmål

KF:s inriktningsmål: 1. Ett Stockholm som håller samman med en stark och jämlik välfärd i hela staden

— Inga data

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.2 Alla barn ska ges likvärdig möjlighet till utveckling och lärande i förskolan och skolan

— Inga data

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2023	Arsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel barnskötare med barnskötareutbildning av totalt antal anställda (årsarbetare)	3,9		3,9			Fastställs 2024	2024
  Andel legitimerade förskollärare av totalt antal anställda (årsarbetare)	39,5 %	1,3 %	38,2 %	39,6 %	37,3 %	Ökning	VB 2024
  Antal barn per anställd i förskolan (årsarbetare)	5,8 st			5,6 st	4,9	4,9	VB 2024
  Antal barn per grupp	17,3 barn/avd.			15,6 barn/avd.	15	15	VB 2024
  Antal barn per legitimerad förskollärare	15,8 st			15,1 st	15 st	Minsknin g	VB 2024

Nämndmål: Alla barn i förskolan stimuleras och lär utifrån sina förmågor i en inkluderande utbildning med likvärdig och tillgänglig lärmiljö

— Inga data

Beskrivning

Målet nås genom att utbildningen bedrivs i likvärdiga och tillgängliga lärmiljöer som uppmuntrar till kommunikation, lek och utforskande. Social, pedagogisk och fysisk miljö skapar tillsammans förutsättningar för barns lärande och utveckling. Språkutvecklande arbete genomsyrar hela utbildningen. Rektor leder och samordnar det pedagogiska arbetet och organiserar de strukturella förutsättningarna för utbildningen. Förskolläraren ansvarar för att undervisning bedrivs i enlighet med målen i läroplanen. Arbetslaget genomför utbildningen utifrån sina respektive uppdrag.

Gemensamt framtagna stöddokument anger riktning för utbildningen och undervisningen inom prioriterade områden som likvärdiga och tillgängliga lärmiljöer, språk, digitalisering, kultur, måltider och fysisk aktivitet.

Förväntat resultat

Utbildningen ger varje barn förutsättningar att utveckla:

- Nyfikenhet, kreativitet och lust att leka och lära
- Ett nyanserat talspråk och ordförråd samt förmåga att leka med ord, berätta, uttrycka tankar, ställa frågor, argumentera och kommunicera med andra i olika sammanhang och med skilda syften.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Stadsdelsnämnden ska genom förskoleavdelningen utforma och genomföra kompetenshöjande insatser för förskollärare och arbetslag i pedagogiskt ledarskap utifrån läroplansuppdraget.	2023-01-01	2024-12-31	
 Stadsdelsnämndens förskoleenheter ska fortsätta utveckla sina läsmiljöer och lärmiljöer med fokus på drama, musik, berättande och skapande.	2023-01-01	2024-12-31	
Analys Alla avdelningar har välplanerade högläsningssmiljöer och vi arbetar för att på ett tydligare sätt föra in olika former av berättande. 88 % av avdelningarna arbetar strukturerat med boksamtal och högläsning.			

Enhetsmål: Alla barn i Mälarhöjden/Västertorps förskolor möts av likvärdiga och tillgängliga undervisningsmiljöer.

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Alla barn ska få tillgång till språkutvecklande fysiska miljöer
Alla barn ska få tillgång till språkutvecklande sociala miljöer
Alla barn ska få tillgång till språkutvecklande pedagogiska miljöer

Analys

Vi bedömer att målet har uppnåtts.

Under våra pedagogiska promenader kunde vi se och höra att det finns en högre medvetenhet kring tillgängligheten i miljön. Rum i rummen är till exempel tydligare. Miljön görs bland annat tydligare genom "Barnens val". Aktivitetskort och tydliga hörnor med böcker, byggmaterial och skapande.

Ord, begrepp och synonymer har de allra flesta uppsatta i sin miljö men inte alla. Orden används också på lite olika sätt.

Genom att vi under höstterminen har arbetat med tydliggörande pedagogik genom en föreläsning, i nätverksform och ägnat en utvecklingsdag åt att arbetat med bland annat bildstöd för att tydliggöra förskolans miljöer, så har de språkliga miljöerna utvecklats på alla förskolor.

Det är tydligt i vår senaste utvärdering att vi arbetat med att utveckla specialpedagogiskt arbetssätt genom att arbetslagen beskriver att de arbetar i mindre grupper, med tydliga

miljöer, superstruktur, dagsschema och tydliga rutiner.

Framför allt så beskriver arbetslagen att det är gynnsamt för barngruppen att arbetet med grundverksamheten sker under hela höstterminen. Att arbeta med gruppen genom bland annat gruppstärkande aktiviteter, rutiner och sociala färdigheter kommer att lägga en bra grund inför vårterminen.

Högläsning sker på lite olika sätt. Några arbetslag använder bokpåse, andra har boken som projekt, men de allra flesta har strukturerats högläsning varje dag vid ett speciellt tillfälle. Det vi behöver skapa medvetna rutiner för är regelbundna boksamtal. Flera arbetslag har bestämt att ha boksamtal en gång i veckan. En tydlig planering av sin undervisning är lyckosamt.

Vi saknar fortfarande en variation av att barnen får berättande på olika sätt.

Vi uppfattar att de arbetslag som har en superstruktur, genom för sina planerade aktiviteter i större uträkning vid pedagogbortfall än de som inte har en superstruktur. Vi behöver visa på hur en superstruktur kan utformas.

I undervisningsplanen som skrevs i juni beskriver pedagogerna hur de ska arbeta med introduktionerna och grundverksamheten under hösten. Då utgår vi från språkutvecklande fysiska, sociala och pedagogiska miljöer. Vilket är ett bra stöddokument för introduktionerna under augusti.

Vi har under året arbetat mycket med våra inomhusmiljöer utifrån ett tillgänglighetsanpassat perspektiv men fortfarande så behöver vi arbeta med utomhusmiljön på liknade sätt.

Nämndmål: Alla barn i förskolan utvecklar sin förståelse för grundläggande demokratiska värden i en inkluderande utbildning

— Inga data

Beskrivning

Målet nås genom att förskolans arbete med normer och värden präglas av barnkonventionens intentioner i en inkluderande utbildning för alla barn. Utbildningen skapar likvärdiga möjligheter för alla barn att uttrycka sina tankar och åsikter för att ha inflytande över sin vardag. Utbildningen är trygg och säker, riktlinjerna i Säker förskola, där arbetet med Aktiva åtgärder är en del, är vägledande i det arbetet. Rektor säkerställer att alla barn får det stöd de behöver för sin utveckling inom ramen för förskolans uppdrag. Undervisningen kännetecknas av lek, språk samt hållbar utveckling, där barnens förmågor och intressen tas tillvara i undervisningens utformning.

Gemensamt framtagna stöddokument anger riktning för utbildningen och undervisningen inom prioriterade områden som likvärdiga och tillgängliga lärmiljöer, språk, digitalisering, kultur, måltider och fysisk aktivitet.

Förväntat resultat

Utbildningen ger varje barn förutsättningar att utveckla:

- Självständighet och tillit till sin egen förmåga
- Förmåga att fungera enskilt och i grupp, samarbeta, hantera konflikter och förstå rättigheter och skyldigheter samt att ta ansvar för gemensamma regler

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓ Stadsdelsnämnden ska genom förskoleavdelningen fortsätta utvecklingsarbetet av övergångar från förskola till grundskola i samverkan med utbildningsnämnden.	2023-01-01	2024-12-31	
✓ Stadsdelsnämndens förskoleenheter ska fortsätta utveckla förskolans lärmiljöer som en del i det förebyggande och inkluderande arbetet.	2023-01-01	2024-12-31	
Analys Vi arbetar med våra lärmiljöer ur ett tillgänglighetsperspektiv. Under höstterminen har vi arbetat med Tydliggörande pedagogisk och framförallt arbetat med att tydliggöra och tillgänglighetsanpassa miljön i hallen. De flesta avdelningar har också ett tydligt dagsschema.			

Enhetsmål: Gruppen är en tillgång där alla barn blir inkluderade, ges utrymme för inflytande och delaktighet samt blir lyssnad på.

● Uppfylls helt

Förväntat resultat

Alla barn ska få förutsättningar till en likvärdig, inkluderande och tillgänglig utbildning utifrån deras olika förutsättningar och behov, till exempel genom att;

- utveckla sin förmåga att ta hänsyn till och leva sig in i andra människors situation samt vilja hjälpa andra.
- utveckla respekt och förståelse för alla människors lika värde och de mänskliga rättigheterna.
- utveckla sin identitet och känna trygghet i den samt medvetenhet om rätten till sin kroppsliga och personliga integritet.

Analys

Enheten bedömer att målen har uppfyllts.

Med hjälp av två handledare har vi påbörjat ett arbete med systematiken kring "plan med aktiva åtgärder mot diskriminering och kränkande behandling" Vi har bland annat varit på ett studiebesök hos Telefonplans förskolor och fått en inblick i hur den enheten arbetar med systematiken och vilka underlag de använder. Under maj och juni hade förskollärarna två nätverk kring att skapa samsyn runt begreppen förebygga och främja. På APT under hösten 2024 som har respektive förskola observerat och kartlagt sin barngrupp, vidare har en analys gjorts och främjande och förebyggande åtgärder tagits fram. Under första delen av VT25 ska planen sammanfattas på respektive förskola.

Alla arbetslag har valt två artiklar ur barnkonventionen vilket finns beskrivet i arbetslagens undervisningsplaner. De flesta arbetslagen har i sina utvärderingar beskrivit att de arbetar aktivt med bokserien Kompisböckerna. Vilken bok arbetslaget väljer beror på vilket behov som finns i barngruppen just nu.

Arbetet med att arbeta i smågrupper och med tydliga rutiner har emellanåt påverkats negativt av den höga personalfrånvaro som vi haft under höstterminen.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.5 Alla stockholmare ska ha tillgång till ett rikt kultur-, idrotts- och föreningsliv

— Inga data

Nämndmål: Invånarna har tillgång till ett rikt kultur- och föreningsliv

— Inga data

Beskrivning

Målet nås genom att kulturaktiviteter planeras för att nå nya målgrupper och bredda deltagandet i syfte att öka social inkludering, minska ojämlikhet och stärka skyddsfaktorer. Kultur och skapande integreras i verksamheternas löpande arbete.

För att nå nya målgrupper är det angeläget att alla barn får prova olika former av skapande och kultur tidigt. Förskolan är en kulturell mötesplats där barnen får möta och själva prova olika former av kultur och skapande. Unga och vuxna får möta kultur och prova eget skapande i stadsdelsnämndens verksamheter. De äldre erbjuds olika kulturmöten på boenden, mötesplatser och genom sina organisationer.

Föreningar har möjlighet att söka bidrag för lokal verksamhet och stadsdelsnämnden utvecklar löpande samverkan med föreningar i syfte att stärka föreningslivet i stadsdelsområdet.

Nämnden arbetar även för att underlätta för närvaron av kultur i stadsdelsområdet, utifrån Stockholms stads kulturstrategiska program.

Förväntat resultat

- Barn, unga, vuxna och äldre i stadsdelsnämndens verksamheter får möta och själva prova olika former av kultur och skapande.
- Samarbete med föreningar och nätverk mellan föreningar och verksamheter utvecklas.

KF:s inriktningsmål: 2. Ett grönt och fossilfritt Stockholm som leder en rättvis klimatomställning

— Inga data

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.1 Stockholm ska bli klimatpositivt – genom minskade utsläpp och ökad koldioxidlagring

— Inga data

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2023	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Klimatpåverkan från upphandlade livsmedel och måltider	1,23 kg CO2 per kg livsmedel			1,26 kg CO2 per kg livsmedel	1,6 kg CO2 per kg livsmedel	1,6 kg CO2 per kg livsmedel	2024

Nämndmål: Stadsdelsnämndens verksamheter är energieffektiva och resurssmarta med en minimal klimatpåverkan

— Inga data

Beskrivning

Stadsdelsnämnden arbetar kontinuerligt med att kartlägga verksamheternas klimatpåverkan, och tar fram strategier för hur utsläppsminskningar ska ske. De två metoder som främst används är investeringar i utsläppsminskande utrustning och beteendeförändringar.

Klimatinvesteringsmedel söks för de projekt där investering i utsläppsminskande åtgärder inom stadsmiljöverksamhet eller verksamhetslokaler ses som den bästa lösningen. För att åstadkomma beteendeförändringar satsar nämnden på kompetenshöjande insatser i form av utbildningar som till exempel hållbara vård- och omsorgsboenden samt en utvecklad intern samverkan om miljö- och klimatfrågor.

Förväntat resultat

- Klimatpåverkan från konsumtion minskar och stadsdelsnämnden är på god väg att bli en fossilbränslefri organisation.
- Stadsdelsnämnden ska minska inköp av plast- och engångsprodukter.
- Avfall som uppstår mäts och sorteras och tas om hand på ett resurseffektivt sätt .
- Stadsdelsnämndens energiförbrukning minskar med hälften av mandatperiodens mål om en tioprocentig minskning.

Enhetsmål: Enheten är energieffektiv och resurssmart med en minimal klimatpåverkan

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

- Klimatpåverkan från konsumtion minskar och stadsdelsnämnden är på god väg att bli en fossilbränslefri organisation.

- Stadsdelsnämndens användning av engångsprodukter minskar med ett särskilt fokus på plast.
 - Avfall som uppstår mäts och sorteras och tas om hand på ett resurseffektivt sätt .
 - Stadsdelsnämndens energiförbrukning minskar med hälften av mandatperiodens mål om en tioprocentig minskning.
- Andel inköp av ekologiska måltider och livsmedel uppgår till 70%

Analys

Med kvartalsrapporter och regelbundna samtal försöker vi tillsammans med köken att öka andelen KRAV-produkter. Vi har ökat vår KRAV-procent från tertial 2 men vi har en bit kvar för att alla i enheten ska nå 70%. Enheten ligger på ett genomsnitt på 60% i KRAV men det är en stor spridning inom enheten, 59-79%

Vi har sänkt andel CO2 sedan tertial 2 och fortsätter att diskutera detta på våra Köks-APT.

Vi har också individuella samtal om kostnader och även där är det ojämnt mellan köken. Att sänka kostnaden är en balansgång för det får inte innebära att portionsstorlekarna minskas eller påverka näringsinnehållet eller variationen på mat.

Alla kök har möten tillsammans en gång i månaden.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.2 Stockholm ska vara en stad där den biologiska mångfalden ökar

— Inga data

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2023	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel inköpta ekologiska måltider och livsmedel i staden i kronor av totala värdet av inköpta måltider och livsmedel	59,2 %			56,05 %	70 %	70 %	2024

Nämndmål: Parker, förskolegårdar och naturmark utvecklas med fokus på biologisk mångfald och klimatanpassning

— Inga data

Beskrivning

Målet nås genom att vidta åtgärder som finns beskrivna i stadens handlingsplan för biologisk mångfald och i stadsdelsvist åtgärdsförslag för biologisk mångfald. Skötselplanen för biologisk mångfald ligger till grund för arbetet med att stärka den biologiska mångfalden i Älvsjöskogens naturreservat. Reservatet fyller en viktig funktion för den biologiska mångfalden i stadsdelsområdet och i staden. Arbetet med att omvandla klippta gräsmattor till ängsmarker fortsätter. En avvägning görs med behovet av öppna ytor för rekreation och klippta gräsmattors funktion som kolsänkor.

Stadsdelsnämnden deltar i arbetet med gemensamma lekvärdesriktlinjer för förskolegårdar, som efter avslutat arbete ska implementeras. Syftet är att skapa pedagogisk kvalitet i utemiljön och gröna gårdar. Som en del av arbetet med gröna förskolegårdar tar stadsdelen i samarbete med SISAB fram ett pedagogiskt material som ska inspirera till arbete med biologisk mångfald och odling på förskolegården.

Arbetet med att öka andelen ekologiska livsmedelsinköp och måltider vidareutvecklas där forum för att främja lärande och utbyte mellan verksamheter kommer att vara prioriterat. Parallellt med detta kommer det att pågå en utredning inom förskolan angående möjligheten att starta en ny enhet som arbetar med frågor inom hållbar kost och livsmedelshantering. Inom äldreomsorgen fortsätter utvecklingsarbetet för att underlätta kloka livsmedelsinköp bland annat genom att ta fram en gemensam baslista över hållbara livsmedel tillsammans med äldreomsorgens dietist.

Målet nås vidare genom att stadsdelsnämnden arbetar med anpassa stadsdelsområdet till ett förändrat klimat i enlighet med handlingsplanen för klimatanpassning.

Förväntat resultat

-Stadsdelsnämnden stärker den biologiska mångfalden genom att vidta flertalet åtgärder utifrån de förslag som anges i det stadsdelsvisa åtgärdsförslaget för biologisk mångfald (SÅF) 2022.

-Stadsdelsnämnden vidtar klimatanpassningsåtgärder utifrån behov och arbetar i enlighet med handlingsplanen för klimatanpassning.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.4 Stockholmarnas hälsa ska främjas genom ren luft, rent vatten och giffria miljöer

— Inga data

Nämndmål: Stadsdelsnämnden bidrar till en god livsmiljö och har giffria verksamheter

— Inga data

Beskrivning

Målet nås genom att arbeta systematiskt med verktygen Byggvarubedömningen och Chemsoft i syfte att minska exponeringen för skadliga ämnen och kemikalier. Arbetet med att minska användningen av engångsprodukter med särskilt tyngdpunkt på plast vidareutvecklas ytterligare. Särskilt prioriterat för 2024 kommer att vara arbetet med vägledningen hållbara vård- och omsorgsboenden. Arbetet för en kemikaliesmart och giftfri förskola pågår sedan ett antal år med stöd från Kemikaliecentrum.

Förväntat resultat

- Stadsdelsnämnden bidrar i möjligaste mån inom nämndens rådighet till att minska buller, dålig luft och förorenat vatten i stadsdelsområdet.
- Verksamheterna arbetar systematiskt med att fasa ut skadliga kemikalier bland förbrukningsprodukter.
- Samtliga anläggningsprojekt loggas i Byggvarubedömningen.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Stadsdelsnämndens förskoleenheter ska genomföra åtgärder för att bibehålla nivå 2 samt arbeta för att uppfylla kraven i nivå 3 enligt kemikaliecentrums vägledning för kemikaliesmart förskola.	2022-01-01	2024-12-31	
Analys Vi byter ut material och beställer nytt när vi får möjlighet. Nya mattor och bord är det som byts ut under året för att vi ska behålla nivå 2.			

Enhetsmål: Enheten bidrar till en god livsmiljö och har giffria verksamheter

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

- Stadsdelsnämnden bidrar i möjligaste mån inom nämndens rådighet till att minska buller, dålig luft och förorenat vatten i stadsdelsområdet.
- Verksamheterna arbetar systematiskt med att fasa ut skadliga kemikalier bland förbrukningsprodukter.
- Stadsdelsnämnden ska minska inköp av engångsartiklar i plast.

Analys

Utifrån inspiration av Stockholms stads livsmedelsmässa kommer vi öka till tre dagar vegetarisk kost i veckan och den dagen är huvudingrediensen en baljväxt. Vilket i sin tur minskar på klimatavtrycket. Vi har sänkt CO2 per kilo livsmedel sedan tertial 2

Vi gör inköp av framförallt mattor och ljuddämpande bord för att minska ljudnivån.

KF:s inriktningsmål: 3. Ett Stockholm med en stabil och hållbar ekonomi med utbildning, jobb och bostäder för alla

 Inga data

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.4 Medarbetare i Stockholm ska ges goda förutsättningar att göra ett bra jobb

 Inga data

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2023	Årsmål	KF:s årsmål	Period
-----------	------------------	-----------------------	----------------------------	-------------------	--------	----------------	--------

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2023	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Aktivt Medskapandeindex 	74				79	83	2024
  Sjukfrånvaro 	9,6 %	3,3 %	10 %		8,5 %	Tas fram av nämnd/s tyrelse	VB 2024
  Sjukfrånvaro dag 1-14 	4,1 %	3,3 %	4,1 %		3,5 %	Tas fram av nämnd/s tyrelse	VB 2024

Nämndmål: Stadsdelsnämnden är en attraktiv arbetsgivare och har en god arbetsmiljö

— Inga data

Beskrivning

Stadsdelsnämnden kommer utifrån arbetsgivarperspektivet ha fokus inom områdena; trygga anställningsvillkor, systematiskt arbetsmiljöarbete, kompetensförsörjning och ledarskap.

Trygga anställningsvillkor där medarbetares anställningsform är tillsvidareanställning på heltid är normen vid nyanställningar. I bemanningsstrategin och inför varje rekrytering ingår att kartlägga möjligheten att erbjuda heltid till de medarbetare som ofrivilligt arbetar deltid.

Systematiskt arbetsmiljöarbete i vardagen är en friskfaktor och fortsatt ett prioriterat område för att medarbetare och chefer ska ha en god arbetssituation och förutsättningar att nå ett gott arbetsresultat. En god arbetsmiljö och ett närvarande ledarskap ska säkerställas genom balans mellan uppdrag och resurser, samt ett rimligt antal medarbetare per chef. Stadsdelsnämnden tydliggör arbetet med friskfaktorer för att på ett främjande sätt förstärka hållbara, hälsosamma och attraktiva arbetsplatser.

Ett aktivt strategiskt arbete med kompetensförsörjning utifrån uppdrag och mål är fortsatt prioriterat för att utveckla, behålla samt rekrytera medarbetare med rätt kompetens för uppdraget. Vid bemanning och inför rekrytering är det av stor vikt att analysera vilken kompetensprofil som bäst matchar verksamhetens kommande uppdrag och mål, för att bibehålla en hög kontinuitet av rätt kompetens i verksamheten. Rekryteringsprocessen säkerställer att bemanning och rekrytering sker kompetensbaserat och i linje med en hållbar bemanningsstrategi för verksamheten.

Chefsuppdraget kräver ett tydligt och utvecklingsinriktat ledarskap, där en helhetssyn kopplat till mål och resultat kan förmedlas till medarbetarna. En analys av förvaltningsorganisationen kommer att genomföras under året utifrån stadens nya riktlinjer för chefsstruktur samt

riktvärde för antal medarbetare per chef. Organisationen ska, förutom att möjliggöra ett närvarande ledarskap, även skapa förutsättningar för medarbetare att ha inflytande över sin arbetsituation och vara delaktiga i verksamhetsutvecklingen. Detta är även ett led i att gemensamt nå måluppfyllelsen i medarbetarenkäten (ökat aktivt medskapandeindex (AMI)) samt ett stärkt arbetsgivarvarumärke både internt och externt.

Medarbetare ska uppmuntras att omsätta idéer och förslag i konkreta verksamhetsförbättringar med stockholmarnas fokus i enlighet med kvalitetsprogrammet.

Förväntat resultat

- Stadsdelsnämnden har en hög andel tillsvidareanställda på heltid
- Stadsdelsnämnden har en god systematik inom arbetsmiljöarbetet
- Den totala sjukfrånvaron minskar till 8,5 %
- Strategisk kompetensförsörjning sker utifrån verksamhetens uppdrag och mål
- Förutsättningar för närvarande ledarskap förbättras
- Aktivt medskapandeindex (AMI) ökar till 79

Enhetsmål: Enheten är en attraktiv arbetsgivare och har en god arbetsmiljö

◆ Uppfylls delvis

Förväntat resultat

- Enheten har en god systematik inom arbetsmiljöarbetet
- Enheten arbetar aktivt med friskfaktorer för att sänka sjukfrånvaron för dag 1-14 till 3,5% eller mindre
- Aktivt medskapandeindex (AMI) ökar till 79

Analys

Vi har en tydlig årsplan för arbetet med arbetsmiljön. Vi hade som mål att det skulle vara två lokala arbetsmiljömöten per termin. Det första mötet har vi haft under mars månad där vi planerade för APT utifrån förvaltningens årshjul. Det har fallit väl ut så att respektive förskola kan arbeta med frågorna utifrån behov.

Under höstterminen var det svårt att få till två möten per förskola på grund av bortfall av personal.

Vi har arbetat fram en handlingsplan utifrån medarbetarenkäten som vi kommer att arbeta med under året och på APT. Varje APT går vi igenom handlingsplanen tillsammans.

Vi har ett övergripande arbetsmiljömöte 1 gång i månaden. Vi hade som intention att diskutera transparent organisation men vi upplevde att mötestiden var för kort och tiden räckte inte till för de diskussioner som vi ville ge utrymme för. Mötet har framför allt varit till för information. Vi har återkopplat på skyddsronder, allmän information om renoveringar, evakueringar, inskolningar och den nya chefsstrukturen. Alla i enheten får protokoll från detta möte.

Under vårterminen intensifierade vi våra hälsosamtal och vi kommer att fortsätta med det. Vi har även företagshälsovården inkopplade i tre fall. På det sättet hoppas vi att kunna sänka korttid- och långtidsfrånvaron ytterligare.

Under året har vi identifierat att vi behöver planera in ställtider och återhämtning i praktiken. Det är för att minska på stressen under arbetstid.

Uppföljning av ekonomi

Analys av resultaträkning - uppföljning av driftbudget

Investeringar

Medel för lokaländamål

Övrigt

Systematiskt kvalitetsarbete

Enheten har en tydlig årsplanering där verksamhetsutveckling, uppföljning och utvärdering bildar en helhet. Under höstterminen arbetar alla arbetslag med grundverksamheten. Den pågår hela terminen för att vi sett att det gynnar både barn och pedagoger. Utifrån verksamhetsplanen skriver alla arbetslag en undervisningsplan som de arbetar med under vårterminen. Alla nätverk i vår enhet har fokus på specialpedagogik. Varje termin arbetar vi med olika delar. Under 2024 arbetade vi med utagerande barn och tydliggörande pedagogik. Nätverken som leds och planeras av två handledare sker genom kollegialt lärande där vi tillsammans utvecklar kunskap. Vi utvecklar och förbättrar nätverken genom utvärderingar och uppföljningar vid tre tillfällen per termin.

På APT, Formsenkäter, medarbetarenkäten och medarbetarsamtal fångar vi andra förbättringsförslag.

Vi har haft språkutvecklande miljöer, tillgänglig och inkluderande förskola som fokus. Vilket vi har arbetat fördjupat kring i våra nätverk.

Vi har under året försökt att identifiera vad som kan leda till stress under pågående verksamhet. Vi har genom Sunt Arbetslivs kortfilm ”återhämtning i praktiken” fått insikt om möjlighet att planera in tillfällen för återhämtning under dagen. Vilket vi ska planera för och arbeta med under 2025.

Vi kommer tillsammans med pedagogerna under vårterminen första del att göra en tydlig samverkansplan för vårdnadshavare.

Under året har vi genom en inventering i förvaltning tagit reda på pedagogernas kunskaper kring hur man upptäcker tidiga signaler på att ett barn far lilla. Det kommer vi att arbeta vidare med under 2025.

Övrigt

Redovisning av synpunkter och klagomål

Uppdelning	Klagomål/synpunkter/kategorier	Utfall T1	Utfall T2	Utfall VB	Totalt ack. Utfall	Sammanfattning och planerade åtgärder
Beröm	Antal beröm					
Från vem har klagomål eller synpunkt inkommit?	Annan (t.ex. okänd)					
	Medarbetare/verksamhet inom förvaltningen					
	Närstående (anhörig, god man, etc.)					
	Samverkanspart (ex annan förvaltning, Region Stockholm, Polis)					
	Skolinspektionen					
	Vårdnadshavare	6	6	8	20 st	
Vad gällde klagomålet eller synpunkten?	Annat (ange vad i rapporteringsvyn)	6			6 st	
	Bemannning (Kontinuitet, vikarieanskaffning)		1	3	4 st	
	Bemötande					
	Beslut (missnöje, avsaknad av beslut, ej kommunicerat etc.)		5		5 st	
	Brister i information (utebliven info, obegriplig info, etc.)					
	Brister i rutiner/utförande av insats eller verksamhet			2	2 st	
	Fråga/idé					
	Fysisk inne- eller utemiljö (ej städad, avsaknad av material etc.)		1		1 st	
	Hantering av personuppgifter					
	Kompetens					
	Kränkande behandling					
	Mat och måltider					
	Teknik, verksamhetssystem och IT-relaterade frågor					
	Tillgänglighet (öppettider, telefontider, fysisk miljö)			1	1 st	
	Utebliven/försenad insats eller aktivitet					

Uppdelning	Klagomål/synpunkter/kategorier	Utfall T1	Utfall T2	Utfall VB	Totalt ack. Utfall	Sammanfattning och planerade åtgärder
Återkoppling	Antal klagomål där återkoppling har lämnats	6	6	6	18 st	
Åtgärder	Antal klagomål där åtgärder vidtagits					